

BÀI 1: NHẮC LẠI VÀ BỔ SUNG CÁC KHÁI NIỆM VỀ HÀM SỐ

I. TÓM TẮT LÝ THUYẾT

1. Khái niệm hàm số

a. Nếu đại lượng y phụ thuộc vào đại lượng thay đổi x sao cho với mỗi giá trị của x ta luôn xác định được chỉ một giá trị tương ứng của y thì y được gọi là hàm số của x và x gọi là biến số

b. Hàm số có thể cho bằng bảng hoặc công thức

c. Khi y là hàm số của x , ta có thể viết: $y = f(x)$; $y = g(x)$;

d. Khi x thay đổi mà y luôn nhận một giá trị không đổi thì y được gọi là hàm hằng.

2. Giá trị của hàm số, điều kiện xác định của hàm số

Giá trị của hàm số $f(x)$ tại điểm x_0 kí hiệu là: $y_0 = f(x_0)$

Điều kiện xác định của hàm số $y = f(x)$ là tất cả các giá trị của x sao cho biểu thức $f(x)$ có nghĩa

3. Đồ thị của hàm số

Đồ thị của hàm số $y = f(x)$ là tập hợp tất cả các điểm $M(x;y)$ trong mặt phẳng tọa độ Oxy sao cho x,y thỏa mãn hệ thức: $y = f(x)$.

Điểm $M(x_0;y_0)$ thuộc đồ thị hàm số $y = f(x) \Leftrightarrow y_0 = f(x_0)$

4. Hàm số đồng biến, hàm số nghịch biến

Cho hàm số: $y = f(x)$ xác định với $\forall x \in R$

Nếu giá trị của x tăng lên mà giá trị $y = f(x)$ tương ứng cũng tăng lên thì hàm số $y = f(x)$ được gọi là đồng biến trên R .

Nếu giá trị của biến x tăng lên mà giá trị của $y = f(x)$ tương ứng giảm đi thì hàm số gọi là nghịch biến trên R

Nói cách khác: Với x_1, x_2 bất kỳ thuộc R

Nếu $x_1 < x_2$ mà $f(x_1) < f(x_2)$ thì $y = f(x)$ đồng biến trên R

Nếu $x_1 < x_2$ mà $f(x_1) > f(x_2)$ thì $y = f(x)$ nghịch biến trên R

Chú ý: Trong quá trình giải toán ta có thể sử dụng kiến thức sau đây để xét tính đồng biến hoặc nghịch biến của hàm số trên R .

Cho x_1, x_2 thuộc R và $x_1 \neq x_2$. Đặt $T = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1}$

+) Nếu $T > 0$ thì hàm số đã cho đồng biến trên \mathbb{R}

+) Nếu $T < 0$ thì hàm số đã cho nghịch biến trên \mathbb{R} .

II. CÁC DẠNG BÀI TẬP

Dạng 1: Tính giá trị của hàm số tại một điểm

Phương pháp giải: Để tính giá trị của hàm số $y = f(x)$ tại điểm x_0 ,

Ta thay $x = x_0$ vào $y = f(x)$ được: $y_0 = f(x_0)$

Bài 1: Tính giá trị của hàm số

a) $y = f(x) = x^2 + x - 2$ tại $x_0 = \frac{1}{2}$

b) $y = f(x) = \frac{2\sqrt{3}}{x^2 + 1}$ tại $x_0 = \sqrt{3}$

c) $y = f(x) = \frac{x}{2} - \sqrt{x^2 - 1} + 2$ tại $x_0 = \sqrt{5}$ và tại $x_0 = \frac{1}{4}$

HD:

a) Thay $x = x_0 = \frac{1}{2}$ vào $y = f(x) = x^2 + x - 2$ ta được: $y_0 = f\left(\frac{1}{2}\right) = \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{1}{2}\right) - 2 = -\frac{5}{4}$

b) Tương tự thay $x_0 = \sqrt{3}$ vào $y = f(x)$ ta tính được $y_0 = \frac{\sqrt{3}}{2}$

c) tại $x_0 = \sqrt{5} \Rightarrow y = f(x) = \frac{\sqrt{5}}{2}$ Tại $x_0 = \frac{1}{4}$. Không tồn tại

Bài 2: Cho hàm số $y = f(x) = 2x + 3$

a) Tính giá trị của hàm số khi $x = -2; -0,5; 0; 3; \frac{\sqrt{3}}{2}$

b) Tìm giá trị của x để hàm số có giá trị bằng 10; -7

HD:

a) Ta có: Khi $x = -2 \Rightarrow f(-2) = 2 \cdot (-2) + 3 = -4 + 3 = -1$

$$x = -\frac{1}{2} \Rightarrow f\left(-\frac{1}{2}\right) = 2 \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) + 3 = -1 + 3 = 2$$

$$x = 0 \Rightarrow f(0) = 2 \cdot 0 + 3 = 3$$

$$x = 3 \Rightarrow f(3) = 2 \cdot 3 + 3 = 6 + 3 = 9$$

$$x = \frac{\sqrt{3}}{2} \Rightarrow f\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = 2 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} + 3 = \sqrt{3} + 3$$

b) Để hàm số $y = f(x) = 2x + 3$ có giá trị bằng 10 $\Rightarrow 2x + 3 = 10$

$$\Rightarrow 2x = 10 - 3 \Rightarrow 2x = 7 \Rightarrow x = \frac{7}{2}$$

Vậy khi $x = \frac{7}{2}$ thì hàm số có giá trị bằng 10.

+) Để hàm số $y = f(x) = 2x + 3$ có giá trị bằng -7 $\Rightarrow 2x + 3 = -7$

$\Rightarrow 2x = -7 - 3 \Rightarrow 2x = -10 \Rightarrow x = -5$

Vậy khi $x = -5$ thì hàm số có giá trị bằng -7.

Bài 3: Cho hàm số $y = f(x) = 3\sqrt{x+1} + mx^2 - 2x + 3$ (m là tham số). Tìm m để $f(3) = f(-1)$

HD:

Ta có: $f(3) = 9m + 3$ và $f(-1) = m + 5$

$\Rightarrow f(3) = f(-1) \Leftrightarrow 9m + 3 = m + 5 \Leftrightarrow m = \frac{1}{4}$

Bài 4: Tìm m để hàm số: $y = f(x) = (\sqrt{m^2 + 4} - m)x^2 - 2mx + 5$ thỏa mãn điều kiện $f(0) = f(1)$

HD:

Ta có: $f(0) = 5$ và

$f(1) = \sqrt{m^2 + 4} - 3m + 5 \Rightarrow f(0) = f(1) \Leftrightarrow \sqrt{m^2 + 4} = 3m \Leftrightarrow \begin{cases} 3m \geq 0 \\ m^2 + 4 = (3m)^2 \end{cases} \Leftrightarrow m = \frac{\sqrt{2}}{2}$

Bài 5: Cho hàm số $y = f(x) = \sqrt{x^2 - 6x + 9}$

a. Tính $f(-1)$; $f(5)$

b. Tìm x để $f(x) = 10$

c. Rút gọn $A = \frac{f(x)}{x^2 - 9} (x \neq \pm 3)$

HD:

a. Ta có: $y = f(x) = \sqrt{x^2 - 6x + 9} = |x - 3| \Rightarrow f(-1) = 4; f(5) = 2$

b. $f(x) = 10 \Leftrightarrow |x - 3| = 10 \Leftrightarrow \begin{cases} x - 3 = 10 \\ x - 3 = -10 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 13 \\ x = -7 \end{cases}$

c. $A = \frac{f(x)}{x^2 - 9} = \frac{|x - 3|}{(x - 3)(x + 3)}$

+) Nếu $x < 3$ thì $x - 3 < 0 \Rightarrow |x - 3| = 3 - x \Rightarrow A = \frac{-1}{x + 3}$

+) Nếu $x > 3$ $A = \frac{1}{x + 3}$

Bài 6: Cho hai hàm số $f(x) = 5x - 3$ và $g(x) = \frac{-1}{2}x + 1$

a. Tìm a sao cho: $f(a) = g(a)$

b. Tìm b sao cho: $f(b - 2) = g(2b + 4)$

HD:

$$a. f(a) = g(a) \Leftrightarrow 5a - 3 = \frac{-1}{2}a + 1 \Leftrightarrow a = \frac{8}{11}$$

b. Ta tìm được $b = 2$

Bài 7: Cho hai hàm số $f(x) = 5x - 3$ và $g(x) = -4x + 1$. Tính

$$a. f(-2) - g\left(\frac{1}{2}\right)$$

$$b. 2.f^2(-3) - 3.g^3(-2)$$

HD:

$$a. f(-2) - g\left(\frac{1}{2}\right) = -12$$

$$b. -1539$$

Bài 8: Cho hàm số $y = f(x) = \frac{\sqrt{x+1}}{\sqrt{x-1}}$

a. Tìm tập xác định của hàm số

b. Tính $f(4 - 2\sqrt{3})$

c. Tìm x nguyên để $f(x)$ nhận giá trị nguyên

HD:

$$a. \text{Hàm số xác định khi: } \begin{cases} x \geq 0 \\ \sqrt{x-1} \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ x \neq 1 \end{cases}$$

$$b. f(4 - 2\sqrt{3}) = \frac{\sqrt{(\sqrt{3}-1)^2 + 1}}{\sqrt{(\sqrt{3}-1)^2 - 1}} = \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}-2}$$

$$c. y = f(x) = \frac{\sqrt{x+1}}{\sqrt{x-1}} = 1 + \frac{2}{\sqrt{x-1}} \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow (\sqrt{x-1}) \in U(2)$$

$$\Rightarrow \sqrt{x-1} \in \{\pm 1; \pm 2\} \Rightarrow x \in \{0; 4; 9\}$$

Bài 9: (Khó) Cho hàm số $y = f(x)$ với $f(x)$ là một biểu thức đại số xác định với mọi số thực x khác không. Biết rằng: $f(x) + 3f\left(\frac{1}{x}\right) = x^2 \forall x \neq 0$. Tính giá trị của $f(2)$.

HD:

$$\text{Xét đẳng thức: } f(x) + 3f\left(\frac{1}{x}\right) = x^2 \forall x \neq 0 \quad (1)$$

$$\text{Thay } x = 2 \text{ vào (1) ta có: } f(2) + 3.f\left(\frac{1}{2}\right) = 4.$$

$$\text{Thay } x = \frac{1}{2} \text{ vào (1) ta có: } f\left(\frac{1}{2}\right) + 3.f(2) = \frac{1}{4}$$

$$\text{Đặt } f(2) = a, f\left(\frac{1}{2}\right) = b \text{ ta có. } \begin{cases} a + 3b = 4 \\ 3a + b = \frac{1}{4} \end{cases} \text{ Giải hệ, ta được } a = -\frac{13}{32}$$

$$\text{Vậy } f(2) = -\frac{13}{32}.$$

Dạng 2: Tìm điều kiện xác định của hàm số

Phương pháp giải: Chú ý rằng

+) Hàm số dạng căn thức: $y = \sqrt{A(x)}$ xác định (Hay có nghĩa) $\Leftrightarrow A(x) \geq 0$

+) Hàm số dạng phân thức: $y = \frac{A(x)}{B(x)}$ xác định (Hay có nghĩa) $B(x) \neq 0$

Bài 1: Tìm điều kiện của x để hàm số sau xác định

a. $y = \frac{2}{x+1} + 3$

b. $y = \frac{\sqrt{x}-4}{\sqrt{1-x}}$

c. $y = \frac{5x+3}{x^2+1}$

d. $y = \frac{x-4\sqrt{x}}{x-1}$

HD:

a) Hàm số xác định $\Leftrightarrow x+1 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq -1$

b) Hàm số xác định $\Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ 1-x > 0 \end{cases} \Leftrightarrow 0 \leq x < 1$

c) Hàm số xác định $\forall x$

d) Hàm số xác định $\Leftrightarrow 0 \leq x \neq 1$

Bài 2: Tìm điều kiện của x để hàm số sau xác định

a. $y = \frac{x}{x^2-2x}$

b. $y = \sqrt{x+3} + \sqrt{6-x}$

c. $y = \sqrt{2x-1} - 3\frac{x}{x-1} + 5$

d. $y = x - 3\sqrt{x+7} + \frac{4}{x}$

e. $y = \frac{2+\sqrt{2-x}}{\sqrt{3x+4}}$

HD:

a. Hàm số xác định $\Leftrightarrow x^2 - 2x \neq 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq 0 \\ x \neq 2 \end{cases}$

b. Hàm số xác định $\Leftrightarrow \begin{cases} 3+x \geq 0 \\ 6-x \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq -3 \\ x \leq 6 \end{cases} \Leftrightarrow -3 \leq x \leq 6$

c. Hàm số xác định $\begin{cases} 2x-1 \geq 0 \\ x-1 \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \frac{1}{2} \leq x \neq 1$

d. Hàm số xác định $\Leftrightarrow -7 \leq x \neq 0$

e. Hàm số xác định $\Leftrightarrow \frac{-4}{3} < x \leq 2$

Bài 3: Tìm tập xác định của các hàm số sau

a. $y = \sqrt{x+1} + \sqrt{x^2 - 3x + 2}$

b. $y = \frac{\sqrt{x}-1}{|x|-4}$

c. $y = \sqrt{x+3+2\sqrt{x-2}} + \sqrt{2-x^2+2\sqrt{1-x^2}}$

HD:

a. Hàm số xác định

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x+1 \geq 0 \\ x^2 - 3x + 2 \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq -1 \\ (x-1)(x-2) \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq -1 \\ \begin{cases} x-1 \geq 0 \\ x-2 \leq 0 \end{cases} \\ \begin{cases} x-1 \leq 0 \\ x-2 \leq 0 \end{cases} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq -1 \\ \begin{cases} x \geq 1 \\ x \geq 2 \end{cases} \\ \begin{cases} x \leq 1 \\ x \leq 2 \end{cases} \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x \geq -1 \\ \begin{cases} x \geq 2 \\ x \leq 1 \end{cases} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 2 \\ -1 \leq x \leq 1 \end{cases}$$

Vậy điều kiện: $[-1; 1] \cup [2; +\infty]$

b. Hàm số xác định $\Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ |x|-4 \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ x-4 \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow 0 \leq x \neq 4$

$$y = \sqrt{x+3+2\sqrt{x-2}} + \sqrt{2-x^2+2\sqrt{1-x^2}} = \sqrt{(\sqrt{x+2}+1)^2} + \sqrt{(\sqrt{1-x^2}+1)^2}$$

c. $= |\sqrt{x+2}+1| + |\sqrt{1-x^2}+1| = \sqrt{x+2} + \sqrt{1-x^2} + 2$

Hàm số xác định

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x+2 \geq 0 \\ 1-x^2 \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq -2 \\ (1-x)(1+x) \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq -2 \\ \begin{cases} 1-x \geq 0 \\ 1+x \geq 0 \end{cases} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq -2 \\ \begin{cases} x \leq 1 \\ x \geq -1 \end{cases} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq -2 \\ \begin{cases} x \geq 1 \\ x \leq -1 \end{cases} \end{cases} \text{ (vonghiem)}$$

$$\Leftrightarrow -1 \leq x \leq 1$$

Dạng 3: Xét sự đồng biến và nghịch biến của hàm số

Phương pháp giải: Ta thực hiện một trong các cách sau

Cách 1: Sử dụng định nghĩa

Giả sử $x_1 < x_2$, ta xét hiệu $f(x_1) - f(x_2)$

+) Nếu $f(x_1) - f(x_2) < 0$ thì hàm số đồng biến

+) Nếu $f(x_1) - f(x_2) > 0$ thì hàm số nghịch biến

Cách 2: Với mọi x_1, x_2 thuộc \mathbb{R} , $x_1 \neq x_2$, xét tỷ số: $T = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1}$

+) Nếu $T > 0$ thì hàm số đồng biến

+) Nếu $T < 0$ thì hàm số nghịch biến.

Bài 1: Chứng minh rằng

a) Hàm số $y = f(x) = 3x - \frac{1}{4}$ đồng biến trên \mathbb{R}

b) hàm số $y = f(x) = \frac{-1}{2}x + 3$ nghịch biến trên \mathbb{R}

HD:

a) Ta có $a = 3 > 0 \Rightarrow dpcm$

b) Ta có $b = 3 = \frac{-1}{2} < 0 \Rightarrow dpcm$

Bài 2: Với a là hằng số, các hàm số sau đồng biến hay nghịch biến trên \mathbb{R} ?

a) $y = f(x) = \frac{-2}{3}x + 5a$

b) $y = f(x) = 5x + a^2 - \frac{1}{2}$

Bài 3: Xét sự biến thiên của hàm số $y = f(x) = x - 2$

HD:

Cách 1: Hàm số xác định trên \mathbb{R}

Cho x các giá trị bất kỳ x_1, x_2 sao cho $x_1 < x_2 \Rightarrow x_1 - x_2 < 0$

Xét $f(x_1) - f(x_2) = (x_1 - 2) - (x_2 - 2) = x_1 - x_2 < 0 \Leftrightarrow f(x_1) < f(x_2)$

\Rightarrow Hàm số đồng biến trong tập xác định của nó

Cách 2: Hàm số xác định trong \mathbb{R}

Với mọi x_1, x_2 thuộc $\mathbb{R}, x_1 \neq x_2$, ta có:

$$T = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} = \frac{(ax_2 + b) - (ax_1 + b)}{x_2 - x_1} = a$$

+) Nếu $a > 0$ thì hàm số đồng biến trên \mathbb{R}

+) Nếu $a < 0$ thì hàm số nghịch biến trên \mathbb{R} .

Bài 4: Cho hàm số $y = \frac{4}{7}x + 3$ với $\forall x \in \mathbb{R}$. Chứng minh hàm số đồng biến trên \mathbb{R}

HD:

Trên tập hợp số thực \mathbb{R} cho x hai giá trị tùy ý x_1, x_2 sao cho: $x_1 < x_2 \Rightarrow x_1 - x_2 < 0$

$$y_1 - y_2 = \left(\frac{4}{7}x_1 + 3\right) - \left(\frac{4}{7}x_2 + 3\right) = \frac{4}{7}(x_1 - x_2) < 0 \Rightarrow y_1 - y_2 < 0 \Rightarrow y_1 < y_2$$

Vậy hàm số đồng biến trên \mathbb{R} .

Bài 5: Chứng tỏ rằng hàm số $y = 4x^2 + 9$ đồng biến trong khoảng $(0; 5)$

HD:

Trong khoảng $(0; 5)$ lấy hai giá trị tùy ý của x sao cho $x_1 < x_2$, ta có:

$$f(x_1) - f(x_2) = (4x_1^2 + 9) - (4x_2^2 + 9) = 4(x_1 + x_2)(x_1 - x_2)$$

Vì: $x_1 < x_2 \Rightarrow x_1 - x_2 < 0$; $x_1, x_2 \in (0; 5) \Rightarrow x_1 + x_2 > 0 \Rightarrow 4(x_1 + x_2)(x_1 - x_2) < 0$

$$\Rightarrow f(x_1) - f(x_2) < 0 \Rightarrow f(x_1) < f(x_2)$$

Vậy hàm số đồng biến trong khoảng $(0; 5)$

Bài 6: Cho hàm số $y = 3x^2 + 6x + 5 (x \in \mathbb{R})$

a. Tìm giá trị nhỏ nhất của hàm số

b. CMR: Hàm số đồng biến khi $x > -1$, hàm số nghịch biến khi $x < -1$

HD:

a. $y = 3x^2 + 6x + 5 = 3(x+1)^2 + 2 \geq 2 \forall x \in R \Rightarrow \min y = 2 \Leftrightarrow x = -1$

b. Trên tập hợp số R cho hai giá trị bất kỳ $x_1 < x_2$, ta có: $x_1 - x_2 < 0$, khi đó:

$$y_1 - y_2 = [3(x_1 + 1)^2 + 2] - [3(x_2 + 1)^2 + 2] = 3(x_1 - x_2)(x_1 + x_2 + 2)$$

+) Khi $x > -1 \Rightarrow x_1 + x_2 > -2 \Rightarrow x_1 + x_2 + 2 > 0 \Rightarrow 3(x_1 - x_2)(x_1 + x_2 + 2) < 0 \Rightarrow y_1 < y_2 \Rightarrow$

Suy ra hàm số đồng biến

+) Khi $x < -1 \Rightarrow x_1 + x_2 < -2 \Rightarrow x_1 + x_2 + 2 < 0 \Rightarrow 3(x_1 - x_2)(x_1 + x_2 + 2) > 0 \Rightarrow y_1 > y_2 \Rightarrow$

Suy ra hàm số nghịch biến.

Dạng 4: Biểu diễn tọa độ của một điểm trên mặt phẳng tọa độ Oxy

Phương pháp giải: Để biểu diễn tọa độ của điểm $M(x_0; y_0)$ trên hệ trục tọa độ Oxy, ta làm như sau:

Vẽ đường thẳng song song với trục Oy tại điểm có hoành độ $x = x_0$

Vẽ đường thẳng song song với trục Ox tại điểm có hoành độ $y = y_0$

Giao điểm của hai đường thẳng trên chính là điểm $M(x_0; y_0)$

Bài 1: Trong hệ trục tọa độ Oxy, cho các điểm $A(-2; 1); B(0; -1); C\left(\frac{-3}{2}; -2\right)$

a. Biểu diễn điểm A, B, C trên Oxy

b. Trong các điểm A, B, C điểm nào thuộc hàm số $y = f(x) = 2x - 1$

HD:

b) Xét điểm $A(2; 1)$

Thay $x = -2; y = 1$ vào $y = f(x) = 2x - 1$ ta được: $1 = 2 \cdot (-2) - 1$ (vô lý)

Vậy điểm $A(2; 1)$ không thuộc đồ thị hàm số $y = f(x) = 2x - 1$

Tương tự ta có điểm B thuộc và điểm C không thuộc đồ thị hàm số $y = f(x) = 2x - 1$

Bài 2: Trong hệ trục tọa độ Oxy, cho các điểm $M(1; -1); N(2; 0); P(-2; 2)$

a. Biểu diễn điểm M, N, P trên Oxy

b. Trong các điểm M, N, P điểm nào thuộc hàm số $y = f(x) = \frac{1}{2}x^2$

HD:

b) Các điểm M, N không thuộc, điểm P thuộc đồ thị hàm số

Bài 3: Trên mặt phẳng tọa độ Oxy, cho tứ giác ABCD với $A(-1;2); B(-3;0); C(2;0); D(2;2)$

a. Vẽ tứ giác ABCD trên mặt phẳng tọa độ

b. Gọi độ dài mỗi đơn vị trên các trục Ox, Oy là 1cm, tính diện tích tứ giác ABCD

HD:

b) Ta thấy ABCD là hình thang vuông đáy AD và BC, chiều cao CD

Áp dụng công thức tính diện tích hình thang tính được: $S_{ABCD} = 8cm^2$

Bài 4: Cho tam giác ABC trên mặt phẳng tọa độ Oxy với $A(3;0); B(-2;0); C(0;4)$

a. Vẽ tam giác ABC trên Oxy

b. Tính diện tích tam giác ABC biết mỗi đơn vị trên các trục Ox, Oy cùng là 1m

HD:

b) Ta có: $S_{ABC} = \frac{1}{2}OC.AB = \frac{1}{2}.4.5 = 10(m^2)$

BÀI TẬP VỀ NHÀ

Bài 1: Tính giá trị của hàm số

a) $y = f(x) = 3x^2 - 2x + 1$ tại $x_0 = 2$

b) $y = f(x) = \frac{-2}{3}x + 5$ tại $x_0 = \frac{3}{4}$

c) $y = f(x) = \frac{2x}{\sqrt{x^2 + 3}}$ tại $x_0 = \sqrt{6}$

d) $y = f(x) = mx + (2m - 1)$ tại $x_0 = 3$ (m

là tham số)

HD:

a) $f(2) = 9$

b) $f\left(\frac{3}{4}\right) = \frac{9}{2}$

c) $f(\sqrt{6}) = \frac{2\sqrt{6}}{3}$

d) $f(3) = 5m - 1$

Bài 2: Tìm điều kiện của x để hàm số sau xác định

a. $y = \frac{1}{2} - \frac{3x}{2x+5}$

b. $y = \frac{4}{5}\sqrt{x+1} - 5x^2 + \frac{1}{2x-3}$

c. $y = \frac{x+2}{2\sqrt{x}-1}$

d. $y = \frac{\sqrt{x}}{5-2x} - \frac{1}{\sqrt{3-x}}$

HD:

a) $x \neq \frac{-5}{2}$

b) $-1 \leq x \neq \frac{3}{2}$

c) $0 \leq x \neq \frac{1}{4}$

d) $0 \leq x \leq 3; x \neq \frac{5}{2}$

Bài 3: Cho các điểm $K(-1;2); M(0;-3); N(4;2)$ trên cùng hệ trục tọa độ Oxy

a) Biểu diễn các điểm K, M, N trên Oxy

b) Điểm nào trong ba điểm trên thuộc đồ thị hàm số $y = 2x^2 + \frac{1}{2}x - 3$

HD:

b) Điểm M thuộc đồ thị hàm số $y = 2x^2 + \frac{1}{2}x - 3$

Bài 4: Trên mặt phẳng tọa độ cho tam giác ABC, biết $A(2;5), B(-1;1), C(3;1)$

a) Vẽ tam giác ABC trên mặt phẳng tọa độ

b) Tính diện tích tam giác ABC nếu coi độ dài mỗi đơn vị trên các trục Ox, Oy là 1m

HD:

b) Kẻ $AH \perp BC \Rightarrow S = \frac{1}{2}AH \cdot BC = 8m^2$

Bài 5: Tìm m để hàm số $y = f(x) = \sqrt{x-1} + mx + 2$ (m: lathamso) thỏa mãn $f(5-2\sqrt{3}) = f(2)$

HD:

$$f(5-2\sqrt{3}) = f(2) \Rightarrow m = \frac{-\sqrt{3}}{3}$$

Bài 6: Cho hàm số $y = f(x) = \frac{\sqrt{x+1}}{\sqrt{x-1}}$

a. Tìm điều kiện xác định của hàm số

b. Tính $f(4-2\sqrt{3}); f(a^2)(a < -1)$

c. Tìm giá trị của x để $f(x) = \sqrt{3}$

d. Tìm giá trị của x để $f(x) = f(x^2)$

HD:

a. $x \geq 0; x \neq 1$

b. $4-2\sqrt{3} = (\sqrt{3}-1)^2 \Rightarrow f(4-2\sqrt{3}) = \frac{\sqrt{(\sqrt{3}-1)^2+1}}{\sqrt{(\sqrt{3}-1)^2-1}} = \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}-2}$

$$f(a^2) = \frac{a^2+1}{a^2-1} = \frac{|a|+1}{|a|-1} = \frac{1-a}{-a-1} = \frac{a-1}{a+1} \quad (a < -1 < 0)$$

$$f(x) = \sqrt{3} \Leftrightarrow \frac{\sqrt{x+1}}{\sqrt{x-1}} = \sqrt{3} \Leftrightarrow \sqrt{x+1} = \sqrt{3x-3} \Leftrightarrow (\sqrt{3}-1)\sqrt{x} = \sqrt{3}+1$$

c. $\Leftrightarrow x = \frac{\sqrt{3}+1}{\sqrt{3}-1} = \frac{4+2\sqrt{3}}{4-2\sqrt{3}}$

d. Vì $x \geq 0$ nên $|x| = x$

Ta có: $f(x^2) = \frac{\sqrt{x^2+1}}{\sqrt{x^2-1}} = \frac{|x|+1}{|x|-1} = \frac{x+1}{x-1} \Rightarrow f(x) = f(x^2) \Leftrightarrow \frac{\sqrt{x+1}}{\sqrt{x-1}} = \frac{x+1}{x-1} \Leftrightarrow x=0$

Bài 7: Cho hàm số $y = f(x) = 2\sqrt{x+1}$

a. Hãy tìm miền xác định của hàm số

b. CMR: Hàm số trên là đồng biến trên miền xác định đó

c. Trong các điểm A (3;4); B(8;8); C(-2;5) điểm nào thuộc, điểm nào không thuộc đồ thị hàm số đã cho.

HD:

a. $x+1 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq -1$

b. Giả sử $-1 \leq x_1 < x_2 \Rightarrow 0 \leq x_1 + 1 < x_2 + 1 \Rightarrow 2\sqrt{x_1 + 1} < 2\sqrt{x_2 + 1} \Rightarrow f(x_1) < f(x_2)$

Vậy hàm số đồng biến trong miền xác định $x \geq -1$

c. $f(3) = 2\sqrt{3+1} = 4 \Rightarrow A \in f(x); f(8) = 2\sqrt{8+1} = 6 \neq 8 \Rightarrow B \notin f(x)$

Ta có: -2 không thuộc miền xác định hàm số nên C (-2;5) không thuộc hàm số.